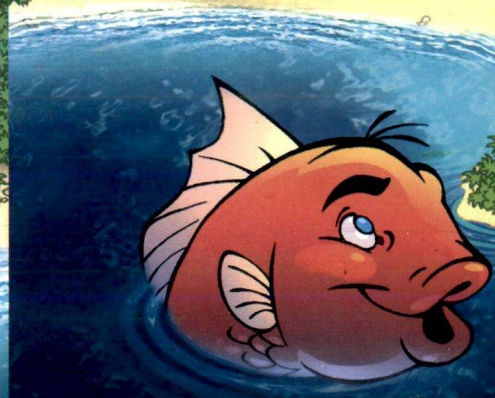
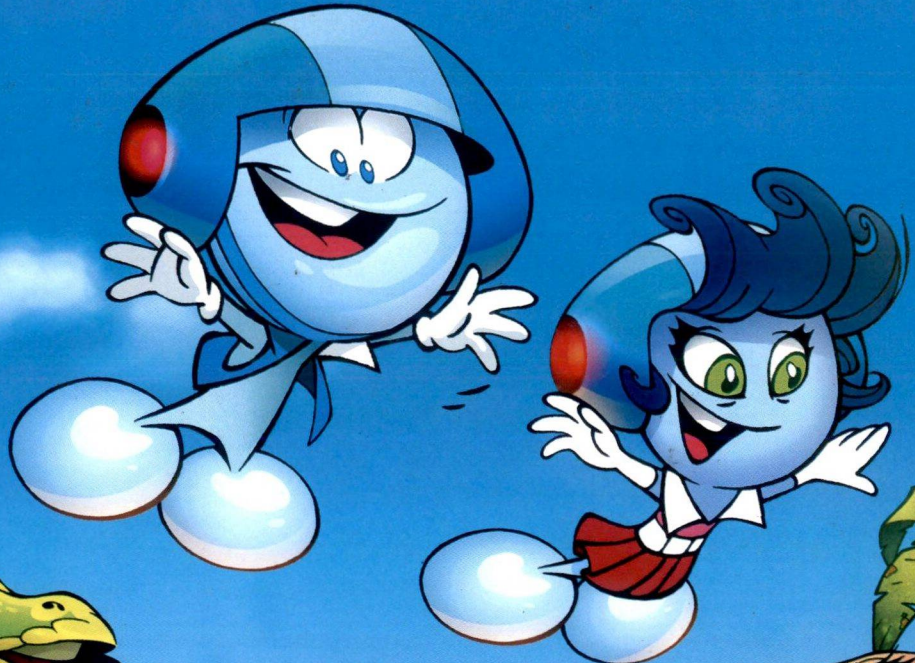
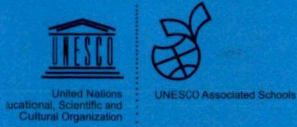

ජූනි යාළි ඔසි ඩිසෝච

අපේ ලෝකයේ ආරක්‍ෂකයා

ජූනි යාළි
ඔසි
ඩිසෝචගේ
දූපත
සවාරිය

දුර්ව යාථ ඔසි ඕරොන්

අපේ ලෝකයේ ආරක්ෂකයා

ACKNOWLEDGEMENTS
THIS CARTOON BOOKLET WAS DEVELOPED BY THE OZONATION PROGRAMME OF THE DIVISION OF TECHNOLOGY, INDUSTRY AND ECONOMICS OF THE UNITED NATIONS ENVIRONMENT PROGRAMME (UNEP/DTIE) UNDER THE MULTILATERAL FUND OF THE MONTREAL PROTOCOL.

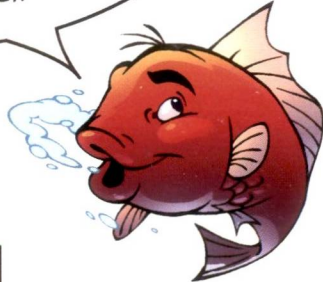
HEAD OF OZONATION BRANCH: **RAJENDRA M. SHENDE**
INFORMATION MANAGER: **JAMES S. CURLIN**
PROJECT MANAGER: **ANNE-MARIA FENNER**

AUTHOR: **LUIS BETANZOS DE MAULEON**
ILLUSTRATOR: **NIKOS KOUTSIS**
WWW.KOUTSIS.COM
INKING ASSISTANT: **MIKE TORIS**

REVIEW PANEL:
ROD ABSON (WORLD ORGANIZATION OF THE SCOUT MOVEMENT), GUSTAVO ARNIZAIT (HEAT INTERNATIONAL), ATUL BABAI (UNEP ROAP), THOMAS CHRISTIAN (TUNZA YOUTH ADVISOR), EZRA CLARK (UNEP DTIE), BERNARD COMBES (UNESCO), ARTIE DUBRIE (UNEP POLAC), DONNA GOODMAN (UNICEF), EVA HAMILTON (ASPNET), JOHN HAY (UNFCCC), SAIJA HEINONEN (UNEP DTIE), BLAISE HORISBERGER (UNEP DTIE), CECILIA IGLESIAS (ASOCIACION CIVIL RED AMBIENTAL), JESSIE JAMES MARCELLONES (TUNZA YOUTH ADVISOR), SATWANT KAUR (UNEP ROAP), CECILIA KIBARE (UNEP DCPI), SHAKIL KUMAR (GOVERNMENT OF FIJI), SAMUEL LOYOLA (TUNZA JUNIOR BOARD), JEROME MALAVELLE (UNEP DTIE), GABRIELA MONTEIRO (TUNZA YOUTH ADVISOR), NAYLEE NAEDA (TUNZA JUNIOR BOARD), NUJANIT NARKPIT AKS (UNEP ROAP), CEDRIC NELOM (GOVERNMENT OF SURINAME), THEODORE OBEN (UNEP DCPI), FABIENNE PIERRE (UNEP DTIE), JEFF PRICE (UNEP WCMC), FATHIMATH REEMA (GOVERNMENT OF MALDIVES), ARTURO ROMBOLI (WORLD ORGANIZATION OF THE SCOUT MOVEMENT), LIMA SALDARI (UNESCO), MORGAN STRECKER (UNEP DTIE), WAYNE TALBOT (VOLVO ADVENTURE), DIMITRI TASMALI (TUNZA YOUTH ADVISOR), MIKA VANHANEN (PROGRAMME ENO), KAVEH ZAHEDI (UNEP DTIE).

THE OZZY OZONE CHARACTER IS A REGISTERED TRADEMARK OF THE GOVERNMENT OF BARBADOS. UNEP WOULD LIKE TO THANK THE GOVERNMENT OF BARBADOS FOR ITS PERMISSION TO USE THIS CHARACTER.

ISBN: 978-92-807-2912-2
THIS PUBLICATION IS LINKED TO UNEP'S **TUNZA** STRATEGY FOR CHILDREN AND YOUTH.

සිංහල අනුවාදය

ලපදේශනය
ලදය ආර්. සෙනෙවිරත්න
ලේකම්, මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය
ආර්. ඒ. ආර්. ආර්. රජසිංහ
අතිරේක ලේකම් (පාලන හා ප්‍රවර්ධන)

ප්‍රධාන සංස්කාරක
පී. එම්. ජේ. කේ. ගුණවර්ධන
අධ්‍යක්ෂ
ජාතික ඕසෝන් ඒකකය

අනුවාදක
නිරෝෂි දොඹගහගේ

මුද්‍රණය
ජාතික ඕසෝන් ඒකකය
මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය
"සම්පත්පාය" අංක. 82, රජමල්වත්ත පාර, බත්තරමුල්ල.
දුරකතන: 0112 883 417
විද්‍යුත් ලිපිනය: ozone@noulanka.lk
වෙබ් අඩවිය: www.noulanka.lk

නිර්වචන

වායුගෝලය - වායුන් සහ අංශුන්ගෙන් සමන්විත පෘථිවිය වටා පිහිටි ස්ථරයකි.
කාබන්ඩයොක්සයිඩ් (CO₂) - වායුගෝලයේ පවතින අවර්ණ, ගන්ධයක් නොමැති, දහනය නොවන වායුවකි. කාබන් සහ කාබන් සංයෝජන (පොසිල ඉන්ධන, කාබනික ද්‍රව්‍ය) දහනය මගින්ද, සත්ව සහ ශාක තුළ සිදුම්භව සිදුවන දහන ක්‍රියාවලියක් වන ආණ්ඩායම් ප්‍රභවය මගින්ද පසසි ඇති කාබනික ද්‍රව්‍ය ඔක්සිකරණය මගින් ද මෙය නිපදවේ.
ක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් (CFCs) - මිනිසා විසින් නිපදවන ලද ඕසෝන් ස්ථරයට හානිකර රසායනික පවුලකි. මේවා මෝන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ විසින් පාලනය කරනු ලබයි. උදා:- CFC 12 (R 12 ලෙසද හඳුන්වයි)
හයිඩ්‍රෝෆ්ලෝරෝකාබන් (HFCs) - හැලජනීකෘත හයිඩ්‍රොකාබන් පවුලටම අයත් ඕසෝන් ප්‍රතිහතාරකයන් නොවන වන අධික ගෝලීය උණුසුම් ප්‍රභවයකින් යුක්ත රසායනික කාණ්ඩයකි.
කොරල්පර - කොරල් වුනුවාවන් ලෙසින්ද හඳුන්වන කොරල් පිළිවෙත් බාහිර සැකිල්ලෙන් නිර්මිත පද්ධතියකි. මෙම පිළිත් සාමුහිකව වර්ධනය වන විට එය කොරල් කොලනියක් ලෙස හැඳින්වේ.
පොසිල ඉන්ධන - පෘථිවි අභ්‍යන්තරයේ දැඩි උණුසුම් කලාපයේ අධික ලෙස කාබන් සහ හයිඩ්‍රජන් සහිත දීර්ඝ කාලයක් සංරක්ෂිතව පැවැති කාබනික ද්‍රව්‍යයන්ගෙන් ලබා ගන්නා ඉන්ධන
හයිඩ්‍රෝෆ්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් (HCFC) - CFC වලට වඩා ඉතා අඩු ඕසෝන් ප්‍රතිහතාරක වශයකින් යුත් රසායනිකයන් වේ. මෝන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ පාලනයට යටත් රසායනිකයන්ට එකල්ප ලෙස හඳුන්වනු ලබන මේවාද ක්‍රමයෙන් නාචනයෙන් තුරන් කිරීමට අරඹා ඇත. සමහර HCFC වර්ග අධික ගෝලීය උණුසුම් වශයකින් යුක්තය. උදා:- HCFC (R 22 ලෙසද හැඳින්වේ)
ගෝලීය උණුසුම් - පෘථිවිය ආසන්න වායුගෝලයේ සහ සමුද්‍රයේ නිරක්ෂිත සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වයේ අගය ඉහල යාම.
හරිතාගාර වායු - වායුගෝලය තුළ රඳවා ගැනීම නිසා පොළොව උණුසුම් කරනු ලබන වායුන්ය. මේවා ගෝලීය උණුසුම් කෙරෙහි බලපාන අතර, සමහර හරිතාගාර වායු ස්වභාවිකව නිපදවේ. ඒ අතර සමහර වායුන් මානව ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රචලනයක් ලෙස පරිසරයට මුදා හැරේ. කාබන්ඩයොක්සයිඩ්, මීතේන්, CFC හරිතාගාර වායු කිහිපයකි.
කියෝ සන්ධානය - එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රඥප්තියකි. එමගින් දේශගුණික විපර්යාසයන්ට එරෙහිව සටන් කරන අතර විශේෂයෙන්ම දුප්පත් රාජ්‍යයන්හි වෙසෙන ජනතාවට දේශගුණික විපර්යාසයන්ගෙන් ඇතිවන අහිමිවීම් බලපෑම්වලට මුහුණ දීමට සහායවෙයි.
මෝන්ට්‍රියල් සන්ධානය - එක්සත් ජාතීන්ගේ ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමකි. ස්ථර ගෝලයේ පිහිටි ඕසෝන් ස්ථරය යුරැනිම් සිදුකරයි.
ඕසෝන් - ඔක්සිජන් පරමාණු තුනකින් සැදුණු අණුවකි. ස්ථර ගෝලයේ පිහිටි ඕසෝන් හිතකර ඕසෝන් ලෙස සලකනු ලබන අතර, පොළොව මට්ටමේ ඕසෝන් අහිතකර ඕසෝන් ලෙස පිළිගැනේ.
ඕසෝන් විනාශය - CFC වැනි රසායනිකයන් ස්ථර ගෝලය තුළ බිඳීයාම නිසා ඕසෝන් ස්ථරයට සිදුවන විනාශය
ඕසෝන් ප්‍රතිහතාරක ද්‍රව්‍ය (ODSs) - ස්ථර ගෝලයේ පිහිටි ඕසෝන් විනාශයට දායකවන CFC, HCFC මෙහිල් බ්‍රෝමයිඩ් වැනි රසායනික
කාර්පේම්බුල කිරණ (UV Rays) - පියවි ඇසට නොපෙනෙන බොහෝ පිළිවෙත් අහිතකර ශක්ති කිරණ විශේෂයකි.

JOIN FRANK THE FROGS PLEDGES CAMPAIGN ON THE WEB "YOU CAN MAKE PLEDGES FOR A BETTER ENVIRONMENT WITH THOUSANDS OF OTHER KIDS WHO HAVE DONE SO IN MY PLEDGE BANK ON THE INTERNET."
www.joensuu.fi/en/pledges/bank.htm

INVITATION TO ALL CHILDREN OZZY AND ZOE WOULD LIKE TO KNOW ALL IDEAS AND PROJECTS THAT YOU ARE DOING IN YOUR HOME, SCHOOL OR COMMUNITY TO HELP FIGHT AGAINST OZONE DEPLETION AND CLIMATE CHANGE. WE WOULD LIKE YOU TO WRITE TO US AND BECOME PART OF THE OZZY OZONE FAMILY.

United Nations Environment Programme
Division of Technology, Industry and Economics

15 rue de Milan
75441 Paris Cedex 09
FRANCE

Tel.: +33 144 37 14 50
Fax: +33 144 37 14 74
E mail: ozzy@unep.fr
Web: www.ozzyozone.org

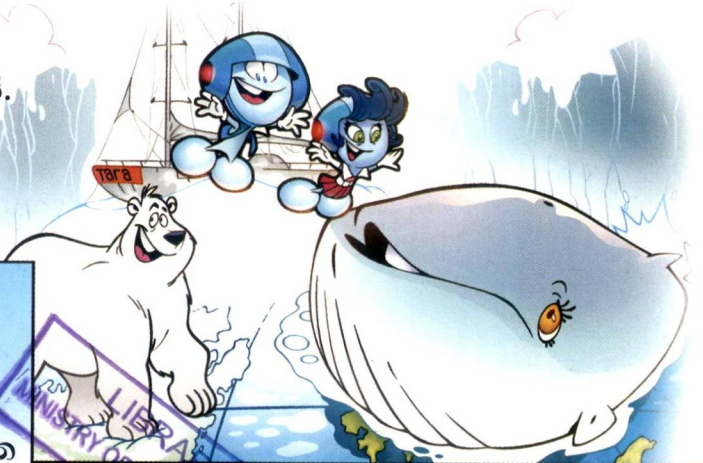
© United Nations Environment Programme 2008

This publication may be reproduced in whole or in part and in any form for educational or non-profit purposes without special permission from the copyright holder, provided acknowledgement of the source is made. UNEP would appreciate receiving a copy of any publication that uses this publication as a source.

No use of this publication may be for resale or for any other commercial purpose whatsoever without prior permission in writing from the United Nations Environment Programme.

Disclaimer
The designations employed and the presentation of the material in this publication do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the United Nations Environment Programme concerning the legal status of any country, territory, city or area or its authorities, or concerning delimitation of its frontiers or boundaries. Moreover, the views expressed do not necessarily represent the decision or the stated policy of the United Nations Environment Programme, nor does citing of trade names or commercial processes constitute endorsement.

අප ජීවත්වන පෘථිවිය ඔසි ඔසෝන් සහ ඔහුගේ මිතුරන් විසින් ආරක්‍ෂා කරනු ලබයි. පෘථිවිය මත ජීවත්වන සියළුම ජීවීන් ආරක්‍ෂා කිරීමට ඔසි ඔසෝන් සහ ඔහුගේ මිතුරන් නිරතුරුව ක්‍රියාකරයි.

මිනිසාගේ සෞඛ්‍ය ආරක්‍ෂාවට දායක වන ඔසෝන් වියන රැකගැනීමේ වැදගත්කම සමස්ත ලෝකවාසීන්ට තේරුම් කරදීමට අපේ පුංචි යාළු ඔසි ඔසෝන් සහ ඔහුගේ මිතුරන් අතීතයේ පටන් සිදු කල වික්‍රමාන්විත ක්‍රියා විශාල වශයෙන් දායක වුණා.

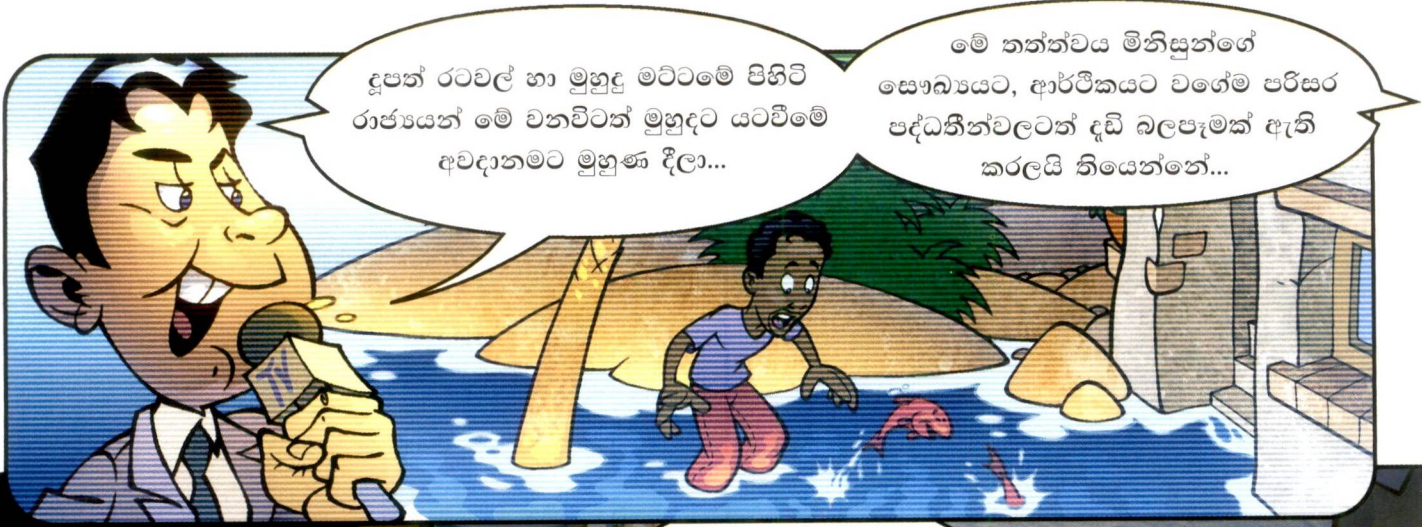

මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ අවසන් සැසිවාරයේදී ද, ඔවුන්ගේ මේ ක්‍රියාවන් රාජ්‍ය නායකයින්ගේ අගයීමට ලක්වුණා.

සෝ මේ.. අහන්න...

ඔසෝන් වියන රැකගැනීමේ කටයුතු අති සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වුවත් අපි දැන් දේශගුණික විපර්යාස වැළැක්වීම පිළිබඳව ලොකු අභියෝගයකට මුහුණ දෙමින් සිටින්නවා. ඔසෝන් වියනට හානි කරන රසායන වෙනුවට යොදා ගන්නා විකල්ප රසායන මේ වන විට දේශගුණික විපර්යාස අැති කරන්න පටන් අරන්...

දූපත් රටවල් හා මුහුදු මට්ටමේ පිහිටි රාජ්‍යයන් මේ වනවිටත් මුහුදට යටවීමේ අවදානමට මුහුණ දීලා...

මේ තත්වය මිනිසුන්ගේ සෞඛ්‍යයට, ආර්ථිකයට වගේම පරිසර පද්ධතීන්වලටත් දැඩි බලපෑමක් ඇති කරලයි තියෙන්නේ...

ඔසී මේ ඇහුනද.....? අපි අර මැව්වාසන්න කලාපවල ඇවිදින කොට දැක්ක දේවල් ඇත්ත වේගයයි එන්නේ. අපිට වැඩි කාලයක් නෑ....

අපි දැන්ම කුඩා දූපත්වාසීන්ට උදව් කරන්න යන්න ඕනි. කෝ... ඉක්මණට ඔයාගේ පිහිනුම් ඇඳුම දාගන්න...

ඔව්.. ඔව්.. මම කැරිබියන් දූපත්වල ඉන්න මගේ දාර කැස්බෑ යාළුවා ඇලිඩාටත් කතා කරන්නම්....

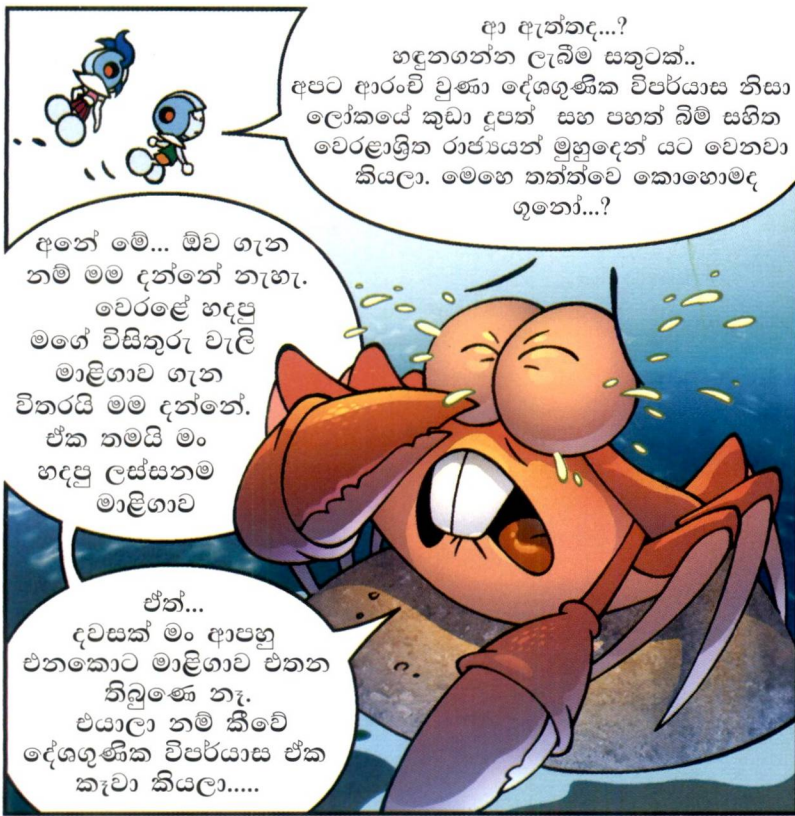

කැරිබියන් මුහුද

සුරිනාමි...

ආ කොහොමද ඔසී... කොහොමද සෝ....? ඔයාලා මටත් කතා කලාට ගොඩාක් ස්තුතියි... සුරිනාමිවල පිහිටි පැලගායි දිවයිනට ඔයාලව සාදරයෙන් පිළිගන්නවා. ඔබේ පැමිණීම අපට ලොකු සතුටක්..

මේ මගේ යාළු වැලි කක්කුවටා එයාගේ නම ගුනෝ...

ආ ඇත්තද...?
හඳුනගන්න ලැබීම සතුටක්..
අපට ආරංචි වුණා දේශගුණික විපර්යාස නිසා
ලෝකයේ කුඩා දූපත් සහ පහත් බිම් සහිත
වෙරළාශ්‍රිත රාජ්‍යයන් මුහුදෙන් යට වෙනවා
කියලා. මෙහෙ තත්වේ කොහොමද
ගුනෝ...?

අනේ මේ... ඔව ගැන
නම් මම දන්නේ නැහැ.
වෙරළේ හදපු
මගේ විසිතුරු වැලි
මාළිගාව ගැන
විතරයි මම දන්නේ.
ඒක තමයි මං
හදපු ලස්සනම
මාළිගාව

ඒත්...
දවසක් මං ආපහු
එනකොට මාළිගාව එතන
තිබුණේ නැ.
එයාලා නම් කීවේ
දේශගුණික විපර්යාස ඒක
කැවා කියලා.....

ගුනෝ එදා ඉඳන්
නවත්වන්නේ නැතිව
අඬනවා. අපිට මොනවා
කරලාවත් ඔහුව සනසන්න
බැරි වුණා.

ඒත් ඔසී... මේ
පැපගායි කියන්නෙන්
පහත් බිම් සහිත
වෙරළාශ්‍රිත රාජ්‍යය-
ක් නේද...?

අනේ ඔසී, මට කියන්නකෝ
මේ හැමෝම කතා වෙන
දේශගුණ විපර්යාසකයා
කවුද කියලා... අනික ඇයි
එයා මගේ මාළිගාව විනාශ
කළේ...?

නැ....
ගුනෝ

දේශගුණ විපර්යාස කියන්නේ
පුද්ගලයෙක්වත් සතෙක්වත් නෙවෙයි.
මේ දවස්වල වායුගෝලයට වැඩියෙන්ම
එකතුවෙන හරිතාගාර වායුන් හින්දා
පෘථිවියේ උෂ්ණත්වය ඉහළ යන එකට
තමයි දේශගුණික විපර්යාස කියලා
කියන්නේ...

මොනවද ඔය
හරිතාගාර වායු
කියන්නේ....?

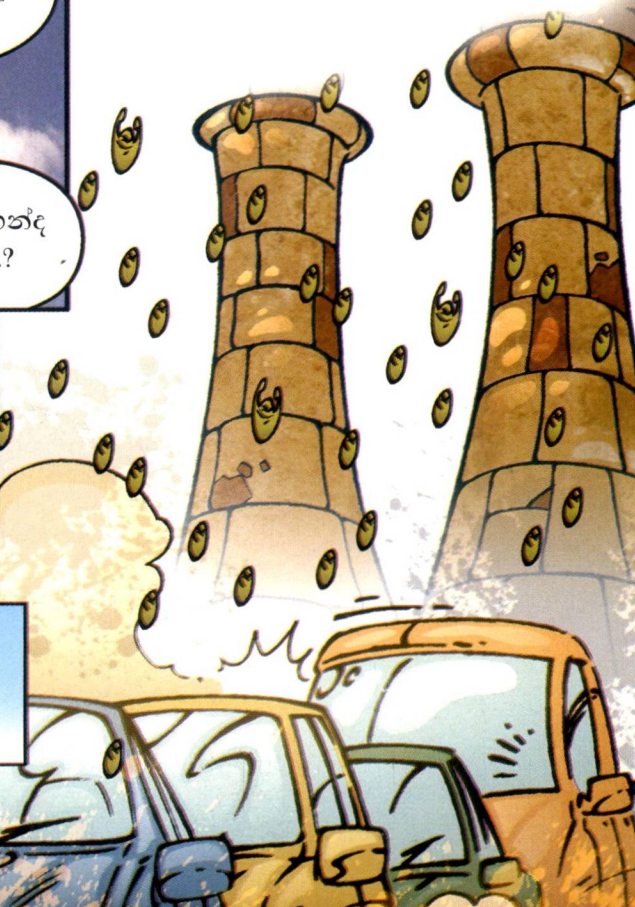
ඒවා ඔය
කාබන්ඩයොක්සයිඩ්,
මීතේන් වගේ වායු
වර්ග...

ඒවා කොහෙන්ද
එන්නේ....?

මේ බලන්න... අපේ වායුගෝලය ස්වභාවිකවම
හරිතාගාරයක් විදිහට ක්‍රියා කරනවා. ඒ හින්දා තමයි
පෘථිවි පෘෂ්ඨය මේ විදියට අපිට ඉන්න පුළුවන්
ස්ථාවර හා දරාගන්න පුළුවන් උෂ්ණත්වයකින්
තියෙන්නේ... ඒත් අපේ විවිධ ක්‍රියාකාරකම් හින්දා
හරිතාගාර වායුන් වැඩියෙන් වායුගෝලයට එන්න
පටන් අරන් තියෙන නිසා තමයි මේ ප්‍රශ්නය ඇති
වෙලා තියෙන්නේ.... උදාහරණ විදිහට අපේ
සුබවිහරණයට යොදා ගන්නා වාහනවලට, නිවාස
සීතල හරි උණුසුම් හරි කරන්න අවශ්‍ය විදුලි
නිෂ්පාදනයට යොදා ගන්න පොසිල ඉන්ධන දහනය
කිරීම, වනාන්තර විනාශ කිරීම, විශාල වශයෙන්
මිනේන් මුදා හරින සත්ව ගොවිපලවල් වගේ දේවල්
තමයි මේකට හේතුව.

ඒ වගේම තවත් ප්‍රබල හේතුවක් විදියට වායුගෝලයට මුදා
හැරෙන උණුසුම්කාරී විභවයක් (GWP) සහිත
හයිඩ්‍රොක්ලෝෆ්ලෝරෝකාබන් සහ වගේ රසායනත්, ඕසෝන්
ප්‍රහීනකාරී රසායන ද්‍රව්‍යයන් පෙන්වා දෙන්න පුළුවන්. මේවා
අපි වැඩි වශයෙන් භාවිතා කරන්නේ ශීතකරණ, වායු සම්කරණ
කේන්ද්‍රවල වගේම සාපුරාණ, මෙට්‍රස් වගේ (ෆෝම් වර්ග)
නිෂ්පාදන කටයුතුවලට.

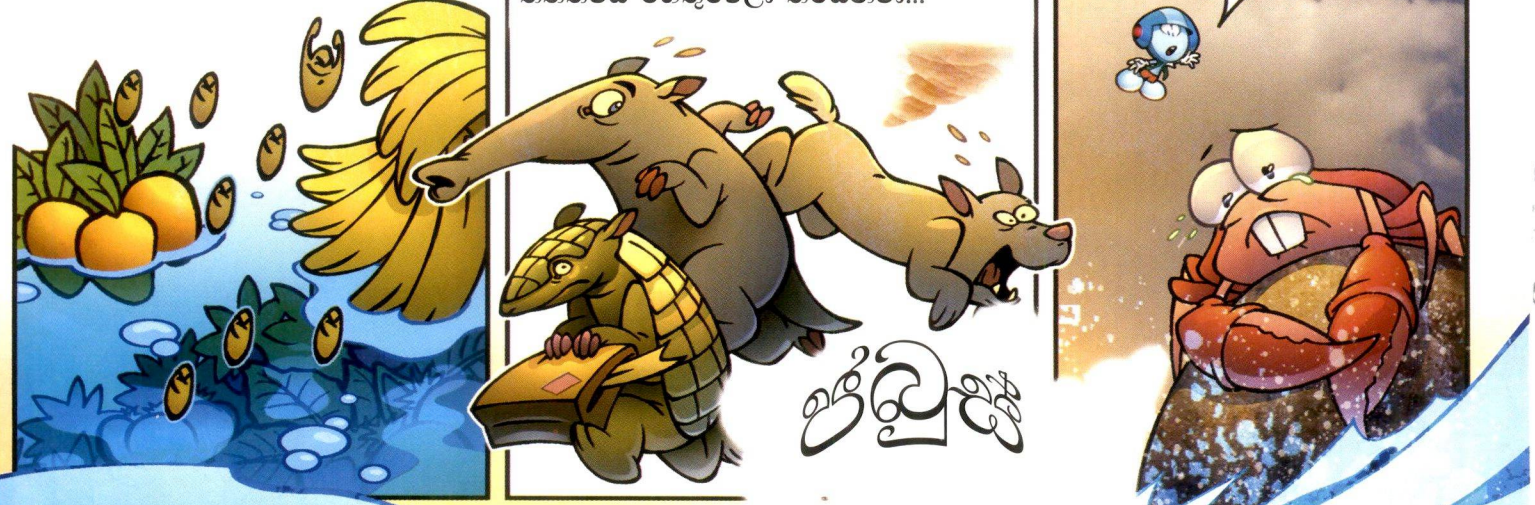
මේ විදිහට මේ රසායන වායුගෝලයට වැඩියෙන් එකතු
වෙන්න ගත්තම වායුගෝලයේ උණුසුම් ඉහළ යනවා.
ඒ හින්දා තමයි දේශගුණ විපර්යාස ඇති වෙන්නේ...

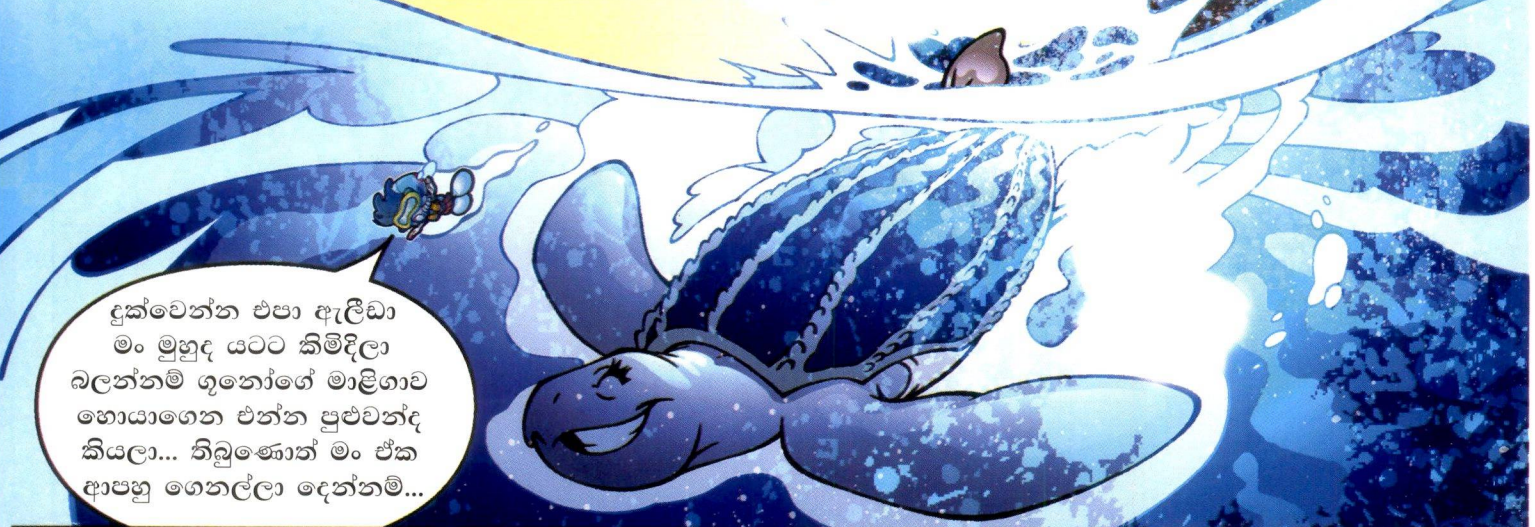
මේ විදිහට වැඩිවෙලා තියෙන හරිතාගාර වායුවලින් ඇතිවන දේශගුණ විපර්යාස හින්දා පරිසරයට විශාල බලපෑම් එල්ල වෙලා තියෙනවා. ආහාර නිෂ්පාදනය බාල වෙලා වගේම මුහුදු මට්ටම ඉහළ යාම නිසා පහත් බිම් කලාපවල ජීවීන්ගේ ජීවන රටාව සහ භූමියේ හැඩතලත් වෙනස් වෙලා.

ඕනෑ ඕක හින්දා තමයි.. සූර්යාම්වල පැපගායි දූපතේ විශාල ප්‍රමාණයක් මුහුදෙන් යටවෙන්නේ. ලෝකය පුරා ස්වභාවික විපත් වැඩිවෙන්නත්, ජීවීන් විශේෂ වඳවෙලා යන්නත්, ජනගහනයෙන් විශාල පිරිසක් අවතැන් වෙන්නත්, වසංගත රෝග වැඩිවෙන්නත් මේ තත්ත්වය හේතුවෙලා තියෙනවා...

සමහරවිට ඔයාගේ මාළිගාවට වෙන්න ඇත්තේ ඕකම තමයි ගුනෝ. අපි මේ දැකපු මුහුදු මට්ටම ඉහළ යාම නිසා වෙන්න ඇති ඔයාගේ මාළිගාව ගිලෙන්න ඇත්තේ.

ඒවදී

දුක්වෙන්න එපා ඇලිඩා මං මුහුදු යටට කිම්දිලා බලන්නම් ගුනෝගේ මාළිගාව හොයාගෙන එන්න පුළුවන්ද කියලා... තිබුණොත් මං ඒක ආපහු ගෙනල්ලා දෙන්නම්...

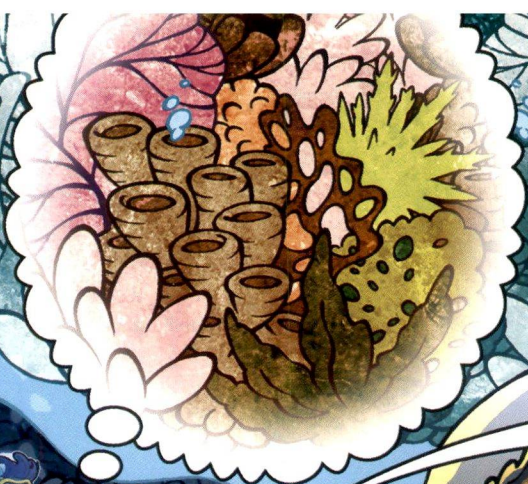
ආ... රොනාල්ඩෝ මේ හරියේ ලස්සන වැලි මාළිගාවක් එහෙම තියෙනවා ඔයා දැක්කද...?

ඔව්... ඔව්... අපි මේ ටික දවසක ඉදන් එන්න තමයි ජීවත්වෙන්නේ. එන්න යමු මං ඒක පෙන්වන්නම්.

මේ මොකක්ද රොනාල්ඩෝ...?

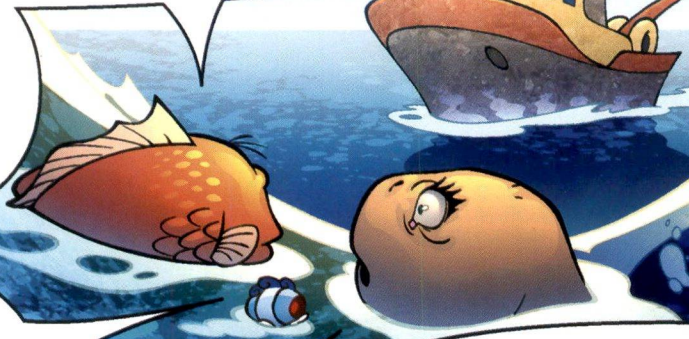
ආ... ඕක නේද...? ඉස්සර නම් මේක ලස්සන කොරල්පරයක්.. මුහුදේ හිටපු මගේ යාළුවෝ හුඟදෙනෙක් පදිංචි වෙලා හිටියෙ මෙනත... ළඟදි ඉඳන් මේක සුදු වෙන්න පටන් ගන්නා. දන්නම් මේක ගලෙන් හදපු එකක් වගේ... අපට තවදුරටත් මෙනත ජීවත් වෙන්න බැරිවුණා. ඉතින් අපට සිද්ද වුණා මාළිගාව ළඟ තැනකට යන්න...

ඕකට තමයි කියන්නේ කොරල්පර විරංජනය වෙනවා කියලා.... කොරල්පර-වලට ආහාර සහ වර්ණ ලබාදෙන ඇල්ගාවන් විනාශ වුණාම තමයි එහෙම වෙන්නේ.

ඔන්න.. මේකත් වෙන්නෙ දේශගුණ විපර්යාස හින්දා කියලා නම් මට කියන්න එපා.

මේ බලන්න... වගකීමෙන් තොර ධීවරපන්න ක්‍රම වගේම අධික ලෙස මසුන් අල්ලා ගැනීම සහ ජල දූෂණය කොරල්පර විනාශයට හේතු වෙනවා. ඒත් ලොකුම අවදානම ඇති කරන්නෙ සාගරය උණුසුම් වීම මගින්. සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා සාගර ජලය උණුසුම් වීම කොරල්පරවල මාරාන්තික විරංජනයට හේතු වෙනවා. ඒ වගේම තමයි අධික කාබන්ඩයොක්සයිඩ් ප්‍රමාණයක් මුහුදු ජලයට උරා ගන්නම ඒ ජලය ආම්ලික වීමත් කොරල්පරවල විනාශයට හේතු වෙනවා.

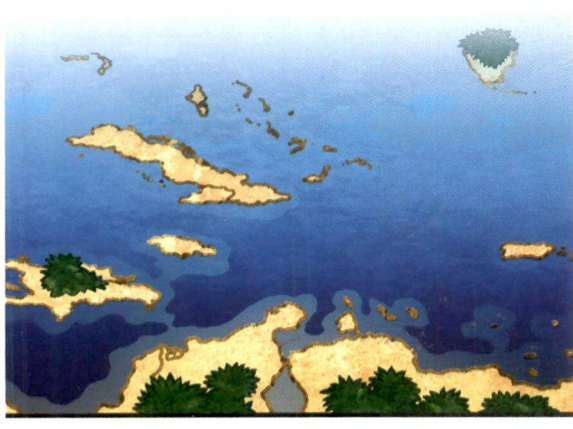

ඕසෝන් වියන සිදුරුවීම නිසා පෘථිවිය මත කෙලින්ම පතිත වන අහිතකර පාරජම්බුල කිරණ නිසාත් කොරල්පර විනාශ වෙනවා...

අම්මෝ... මේ තත්ත්වෙ කොයිතරම් නරක අතට හැරිලද...?

ගිය අවුරුද්දේදී කැරිබියන් මුහුදේ උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම හින්දා කොරල්පරවලින් සියයට අනුවකට වැඩි ප්‍රමාණයක් විනාශ වුණා. ඒ කියන්නේ දහයෙන් නවයක්ම විනාශයි. දන් ඔයාට ජේනවනේ තත්ත්වේ කොයිතරම් බරපතලද කියලා?

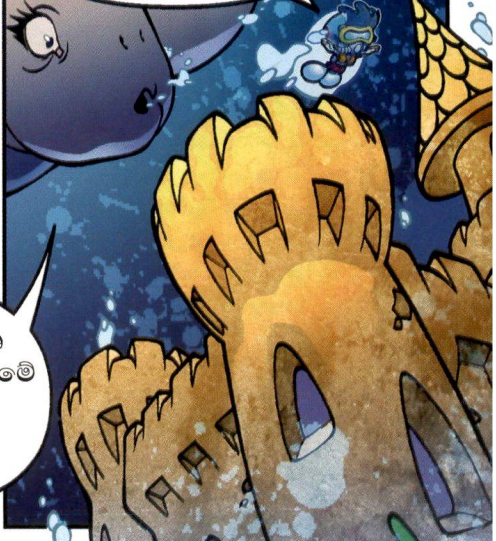
මේ වෙන කොට මේ තත්ත්වෙට සමාන ගැටලුවලට ලෝකය පුරා විසිරුණු දූපත් රාජ්‍යයන් පනහක් පමණ මුහුණ දීලයි ඉන්නේ.. ඒ දූපත්වල ස්වභාවික විපත් වැඩිවෙලා... දේශගුණික විපර්යාස මගින් ප්‍රශ්න තවත් උග්‍ර කරලයි තියෙන්නේ..

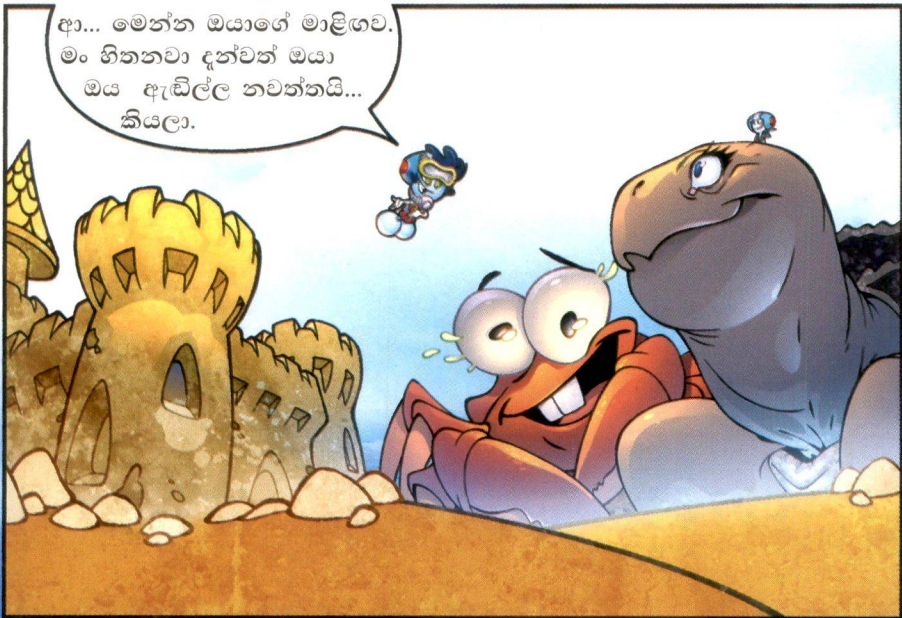

ජේනව නේද...? ගෝලීය උණුසුම් ඉහළ යාම ධ්‍රැවාසන්න ප්‍රදේශවලට බලපානවා වගේම වෙරළාසන්න ප්‍රදේශවලටත් බලපාන බව...

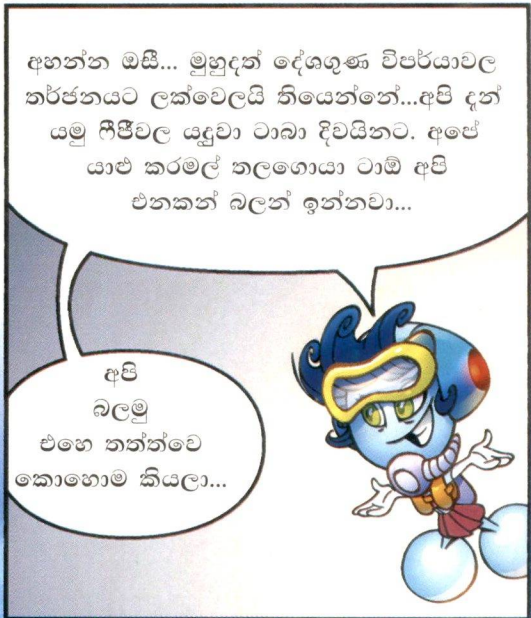
ආ... මේ තියෙන්නේ මාළිගාව. අපි ඒක ගුනෝට ගිහින් දෙමු...

ගොඩාක් ප්‍රදේශ උෂ්ණත්වය වැඩිවීමේ තර්ජනයට මුහුණපාලයි ඉන්නේ...

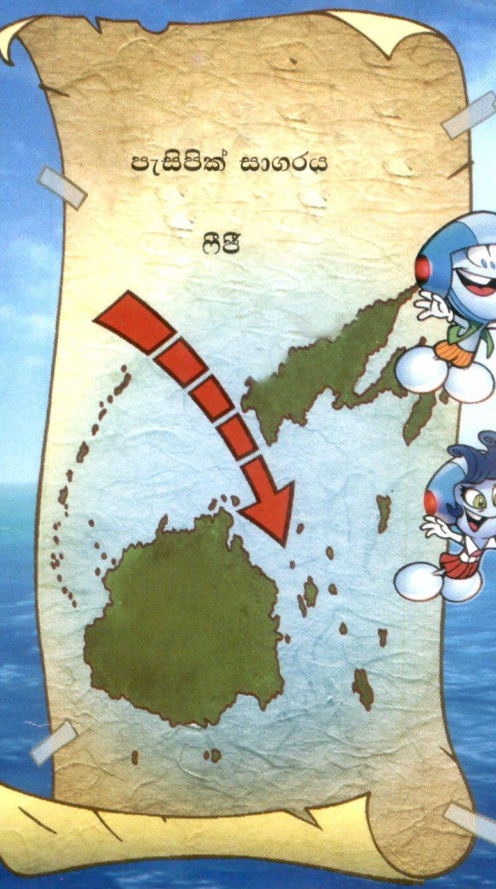

ආ... මෙන්ම ඔයාගේ මාළිගාව.
මං හිතනවා දන්නේ ඔයා
ඔය ඇඬිල්ල නවත්තයි...
කියලා.

අහන්න ඔසී... මුහුදත් දේශගුණ විපර්යාසවල
තර්ජනයට ලක්වෙලයි තියෙන්නේ...අපි දන්
යමු ෆිජිවල යඳුවා වාතා දිවයිනට. අපේ
යාළු කරමල් තලගොයා වාමි අපි
එනකන් බලන් ඉන්නවා...

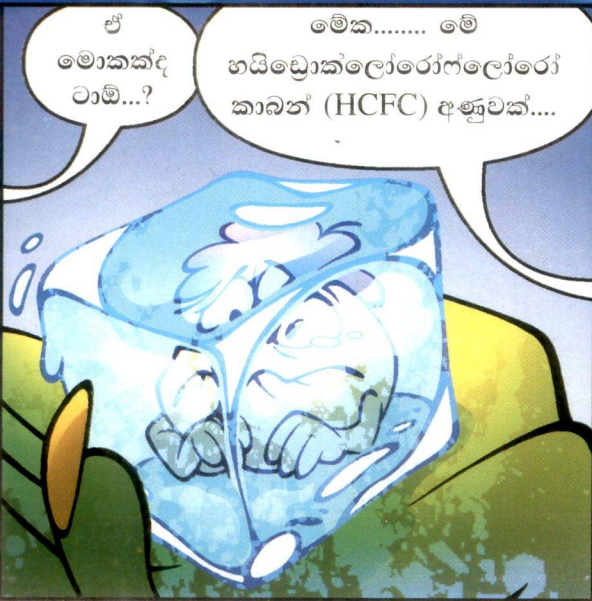
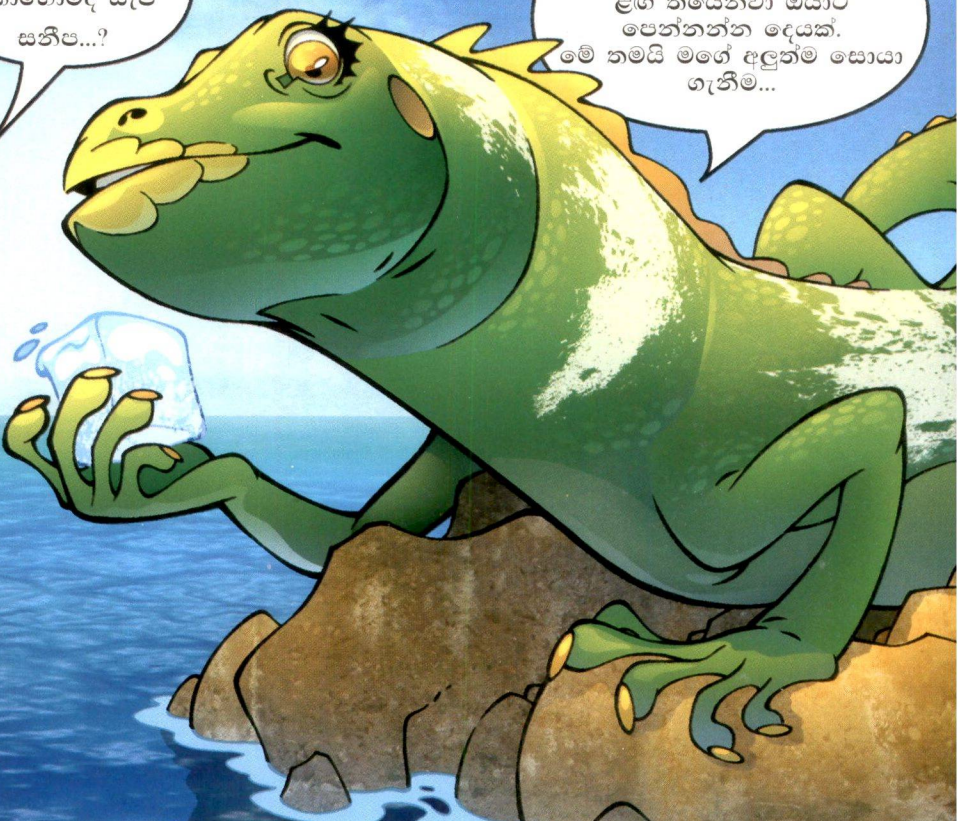
අපි
බලමු
එහෙ තත්වෙ
කොහොම කියලා...

පැසිපික් සාගරය
ෆිජි

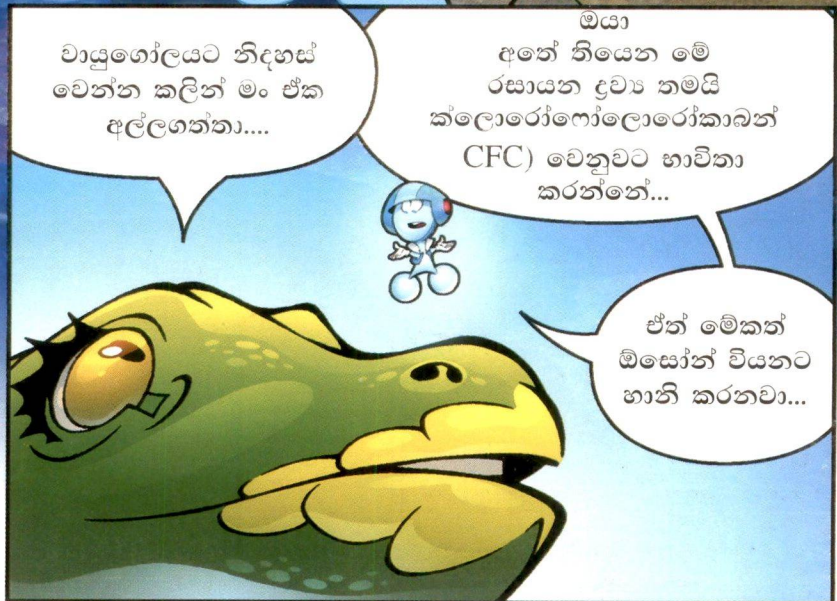
ඉතින් වාමි
කොහොමද සැප
සනීප...?

මේ
බලන්න ඔසී... මං
ළග තියෙනවා ඔයාට
පෙන්නන්න දෙයක්.
මේ තමයි මගේ අලුත්ම සොයා
ගැනීම...

ඒ
මොකක්ද
වාමි...?

මේක..... මේ
හයිඩ්‍රොක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝ
කාබන් (HCFC) අණුවක්....

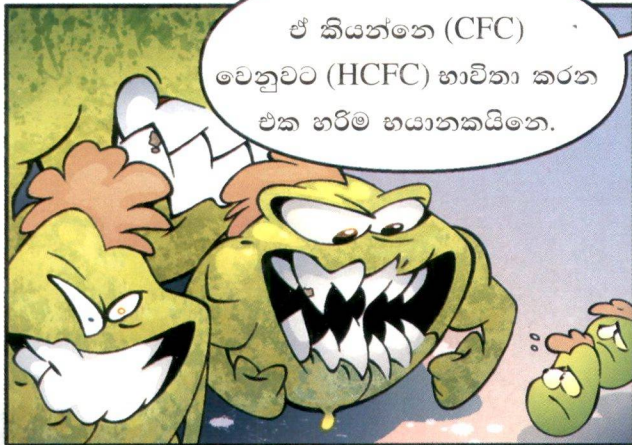
වායුගෝලයට නිදහස්
වෙන් කලින් මං ඒක
අල්ලගන්නා....

ඔයා
අතේ තියෙන මේ
රසායන ද්‍රව්‍ය තමයි
ක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන්
CFC) වෙනුවට භාවිතා
කරන්නේ...

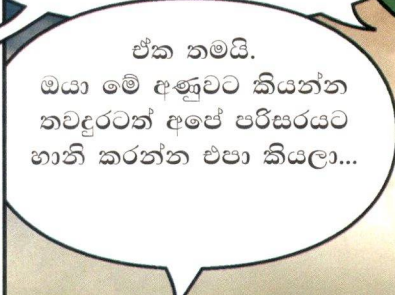
ඒත් මේකත්
ඕසෝන් වියනට
හානි කරනවා...

කොහොම වුණත් හයිඩ්‍රොක්ලෝෆ්ලෝරෝකාබන් (HCFC) වර්ග ක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් (CFC) තරම් ඕසෝන් වියනට හානි කරන්නේ නෑ... ඒත් ලොකුම ප්‍රශ්න නමයි මේවා දේශගුණික විපර්යාස ඇති කරන එක... මේ රසායනවලින් වෙන හානිය කාබන්ඩයොක්සයිඩ්වලින් වෙන හානිය වගේ දෙදහස් ගුණයකටත් වඩා වැඩියි.

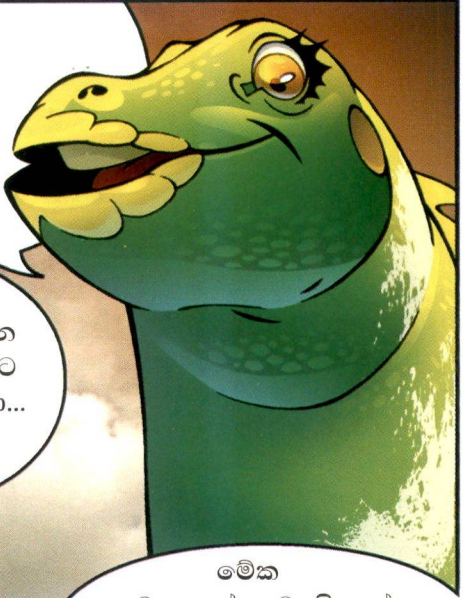
ඔව්, මිනිස්සු මේ කරන දේ ඕසෝන් වියනට හොඳ වුණාට දේශගුණ විපර්යාසවලට දායක වෙනවා.

ඒ කියන්නෙ (CFC) වෙනුවට (HCFC) භාවිතා කරන එක හරිම හයානකයිනෙ.

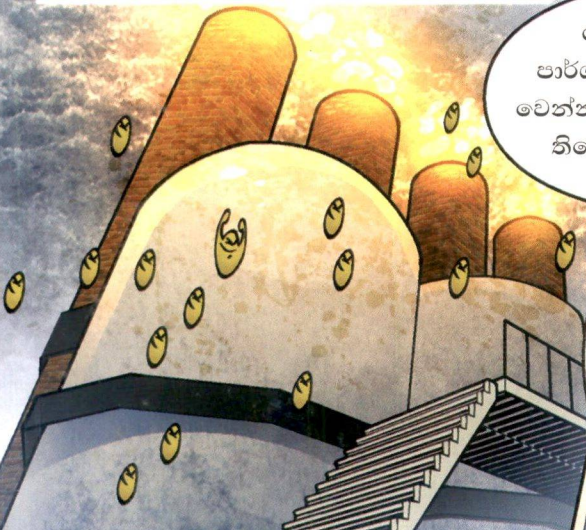

ඒක නමයි. ඔයා මේ අණුවට කියන්න තවදුරටත් අපේ පරිසරයට හානි කරන්න එපා කියලා...

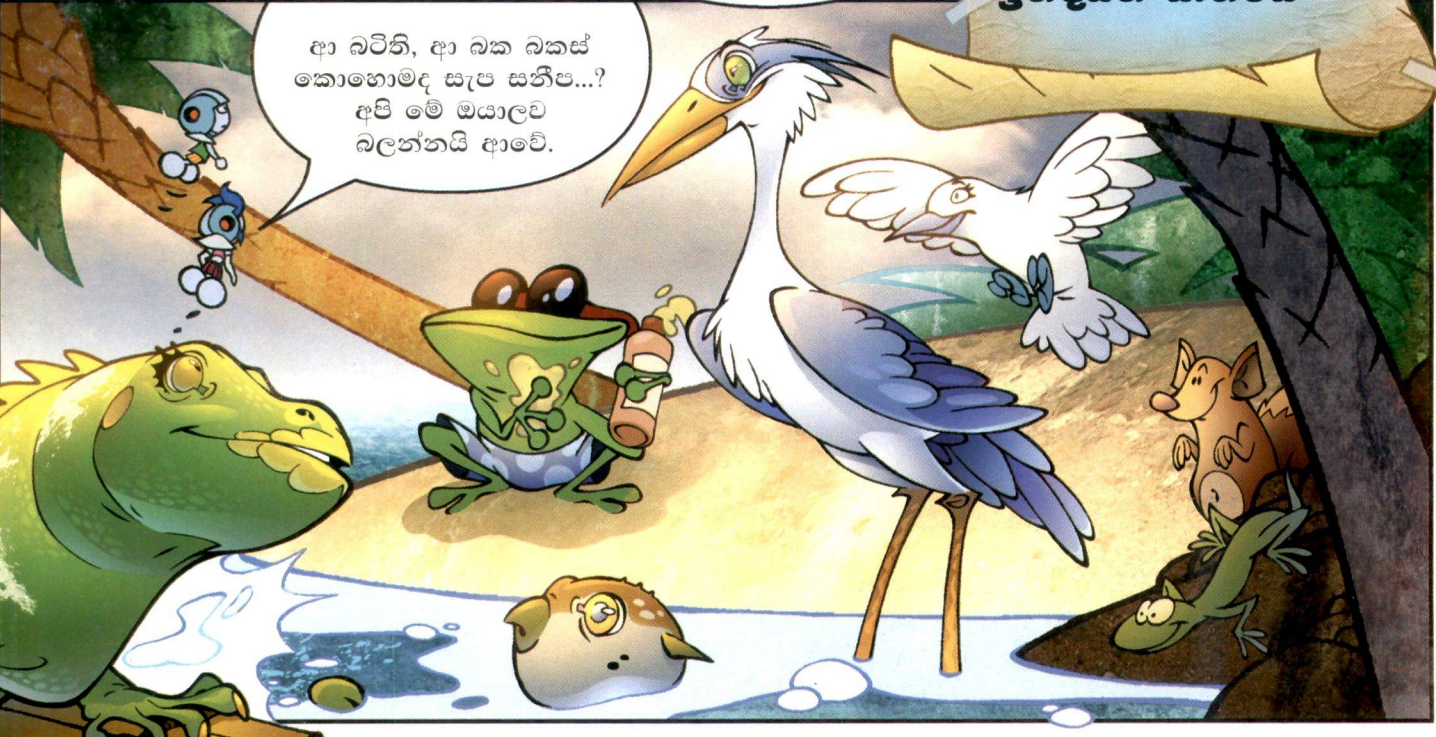
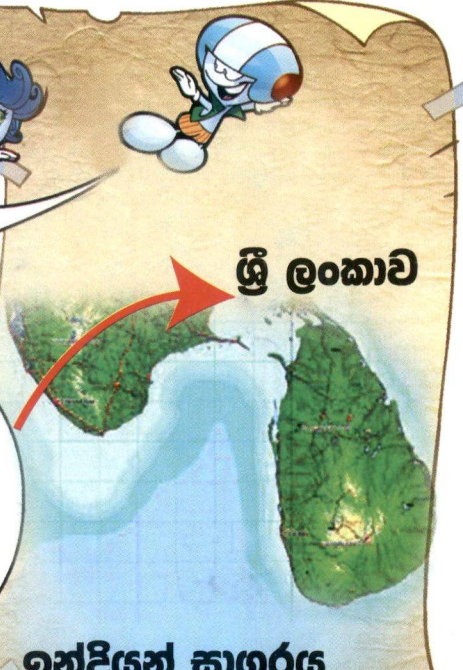

මේක වායුගෝලයට නිදහස් නොවෙන්න අපි වග බලා ගන්න ඕනි....

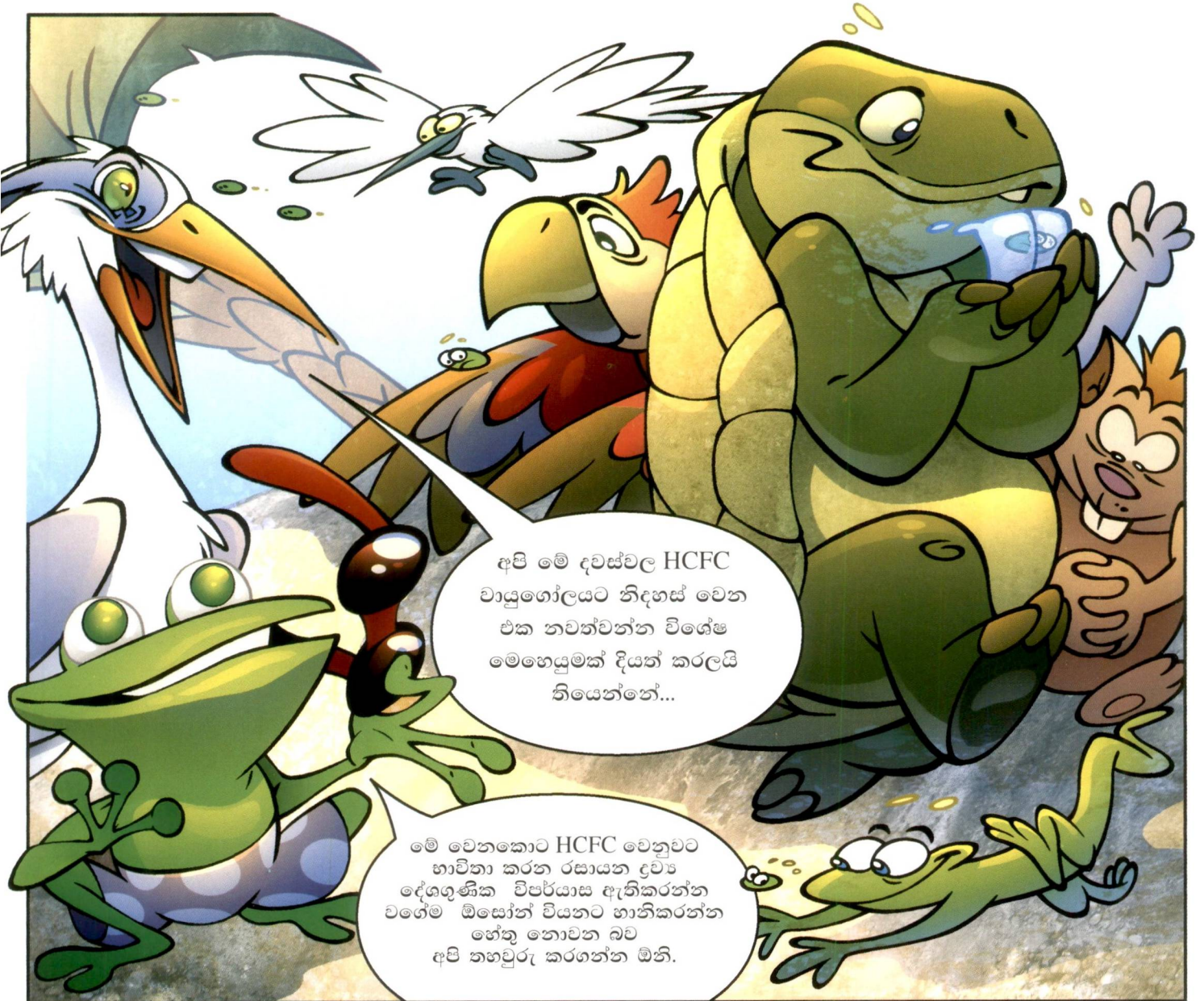
ඒත් මේ වෙනකොට ලෝකයේ හැමතැනකින්ම HCFC වායුගෝලයට මුදා හරිනවා. දවසින් දවස මේ තත්ත්වය වැඩිවෙනවා මිසක් අඩුවක් නම් ජේන්නේ නෑ.

නමුත් මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ පාර්ශ්වකාර රටවලට ස්තුතිවන්ත වෙන්න ඕනි... ඒ අය තීරණය කරලා තියෙනවා HCFC භාවිතයෙන් ඉවත් වෙන්න. අපි දැන් යම් ඉන්දියන් සාගරයේ මුතු ඇටය කියලා හඳුන්වන ශ්‍රී ලංකාවට...අපේ යාළු අළු කොකා බට්ටි වගේම ගෙඹි යාළුවා බක බකස් එනේ ඉන්නවා... මොනවද කරන්නේ ඕනේ කියලා එයාලා අපිට කියයි.

ආ බට්ටි, ආ බක බකස් කොහොමද සැප සනීප...? අපි මේ ඔයාලට බලන්නයි ආවේ.

අපි මේ දවස්වල HCFC වායුගෝලයට නිදහස් වෙන ඒක නවත්වන්න විශේෂ මෙහෙයුමක් දියත් කරලයි කියෙන්නේ...

මේ වෙනකොට HCFC වෙනුවට භාවිතා කරන රසායන ද්‍රව්‍ය දේශගුණික විපර්යාස ඇතිකරන්න වගේම ඕසෝන් වියනට හානිකරන්න හේතු නොවන බව අපි තහවුරු කරගන්න ඕනි.

ඇත්තටම අපට ඒක කරන්න පුළුවන් වෙයිද? අපට පුළුවන්ද මේ දේශගුණ විපර්යාස නවත්වන්න.

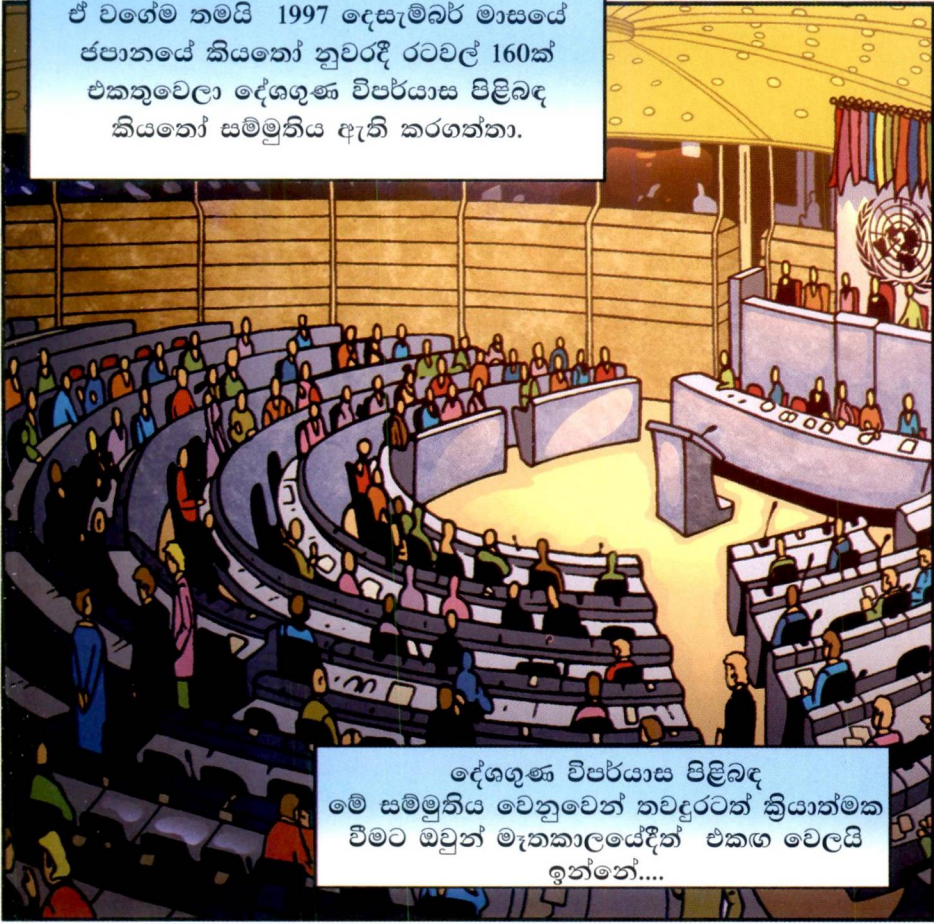
ඔව් අපට පුළුවන්.....

මේ දේශගුණ විපර්යාස කියන්නේ ලෝකේ හැම රටකටම බලපාන ප්‍රශ්නයක්... මේ තත්ත්වේ වෙනස් කරන ශක්තිය අප සතුව තියෙනවා.

මේ කතා කර කර ඉඳල වැඩක් නෑ. අපි දේශගුණික විපර්යාස පාලනය කරන්න ඕනේ...

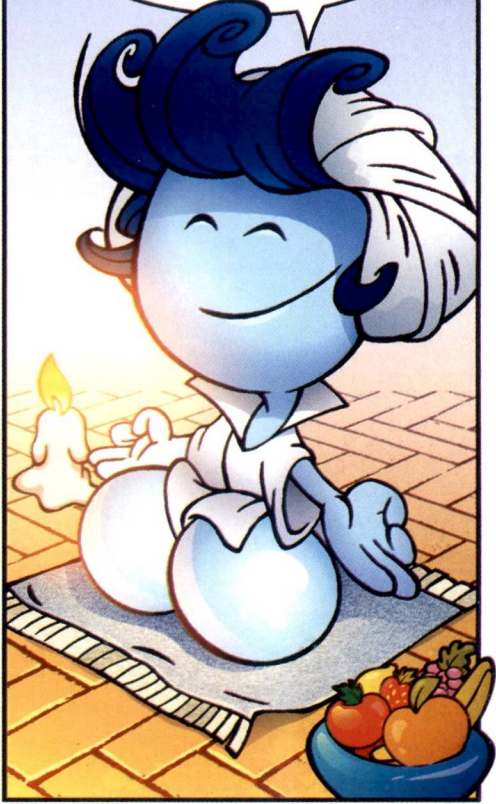
ලෝකයේ ගොඩක් රටවල් මේ වන විටත් දේශගුණ විපර්යාසවලට විසඳුම් සොයන්න කටයුතු කරනවා. මේ සඳහා 1992 ජුනි මාසයේදී ඇතිකරගන්න එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතියට ලෝකයේ රටවල් 154ක්ම අත්සන් කරලයි තියෙන්නේ. වායුගෝලයේ පවතින හරිතාගාර වායුන්ගේ ප්‍රමාණය අඩු කරන්න කටයුතු කිරීම වෙනුවෙන් තම රටේ දායකත්වය ලබා දෙන්න ඔවුන් මේ සම්මුතිය හරහා එකඟතාව පළ කරලා තියෙනවා.

ඒ වගේම තමයි 1997 දෙසැම්බර් මාසයේ ජපානයේ කියතෝ නුවරදී රටවල් 160ක් එකතුවෙලා දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ කියතෝ සම්මුතිය ඇති කරගන්නා.

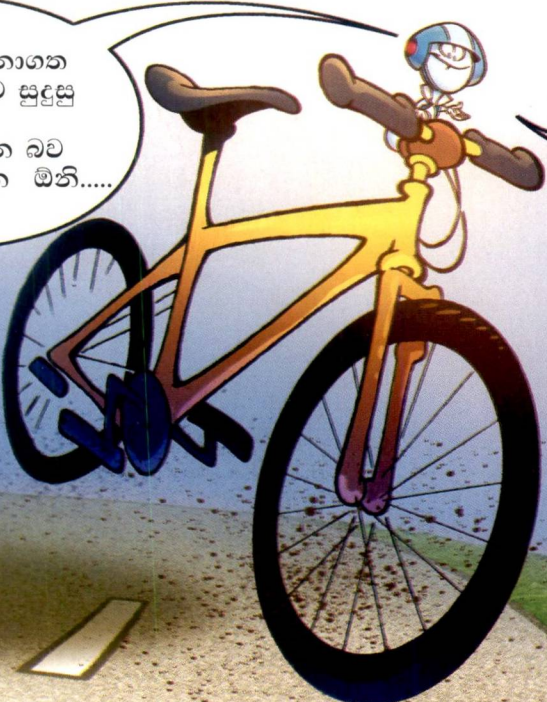
දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ මේ සම්මුතිය වෙනුවෙන් තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක වීමට ඔවුන් මෑතකාලයේදීත් එකඟ වෙලයි ඉන්නේ....

රාජ්‍යයන් විසින් මේ විදියට කැප කිරීම් කරද්දී අපටත් පුළුවන් මේ වෙනුවෙන් දායක වෙන්න... අපේ ජීවන රටාව, අපේ ආහාර රටාව, අප මිලදී ගන්නා දේවල් යනාදිය මේ පාරිසරික ගැටළුව කෙරෙහි දායක වෙනවා. ඉතින් අපට පුළුවන් තනි තනිව අපේ ක්‍රියාකාරකම් වෙනස් කරමින් වගකීම් සහගතව වැඩ කරන්න.

දේශගුණ විපර්යාස නිසා වර්තමාන මෙන්ම අනාගත ලෝකයට එල්ලවිය හැකි බලපෑම් සහ අභියෝගයන්ට සාර්ථකව මුහුණදීම සඳහා ලෝකයේ මිනිසුන් සුදානම් කිරීම සඳහා මෙම සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක වෙනවා. ඒ වගේම තමයි ලෝකය තුළ ජීවින්ගේ පැවැත්මට සුදුසු පරිසරයක් නිර්මාණය වෙනුවෙන් කැප වී කටයුතු කිරීමත් මෙහි අරමුණක්...

ඒක තමයි... වර්තමාන සහ අනාගත පරපුරට ජීවත්වීමට සුදුසු පරිසරයක් පාවිච්චියේ තියෙන බව අපි තහවුරු කරගන්න ඕනි.....

අපේ එදිනෙදා වර්යාවන් නිසා පරිසරයට සිදුවන අහිතකර බලපෑම් අවම කරන්න අපට පුළුවන්. නිවසේ, පාසලේ සහ කාර්යාලයේ බලශක්ති භාවිතය අවම කිරීමෙන් අපට පුළුවන් මේ වෙනුවෙන් විශාල දායකත්වයක් ලබා දෙන්න.

මේ බලන්න අපට කල හැකි දේ...

දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීමටත්, ඕසෝන් වියන ක්ෂයවීම වැළැක්වීමටත් ඔබ හා ඔබේ පවුලේ අයට කල හැකි දෑ.

(කරුණාකර මෙම සෑම ක්‍රියාකාරකමක් පිළිබඳවම ඔබේ දෙමව්පියන් සමඟ සාකච්ඡා කර
ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට සුදුසුම ආකාරය හඳුනා ගන්න.)

ගසක් සිටුවන්න.

වායුගෝලයේ ඇති කාබන්ඩයොක්සයිඩ් උරා ගැනීම සඳහා
ශාකවලින් විශාල දායකත්වයක් ලැබෙයි. වැඩි විස්තර සඳහා පිවිසෙන්න.
WWW.UNEP.ORG/BILLIONTREECAMPAIGN සහ
බක බකස් ගෙඹි යාළුවාගේ රැක් රෝපණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය
HTTP://ENO.JOENSUU.FI/CAMPAIGNS/2008.HTM

කසළ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය නිවසින් ආරම්භ කරන්න.

තමාගේ නිවසේ එකතු වන කසළ නිවසේදීම ප්‍රතිචක්‍රීකරණය
කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සකසන්න. මේ සඳහා දෙමව්පියන්ගේ සහාය ලබා
ගන්න. කසළ, කඩදාසි, විදුරු, ප්ලාස්ටික්, ලෝහ සහ කාබනික
කසළ ලෙස වර්ග කරන්න. හැකි තම් කාබනික කසළවලින්
කොම්පෝස්ට් පොහොර නිෂ්පාදනය කරන්න. එමගින්
ස්වභාවික සම්පත් ඉතිරි කර ගත හැකිය.

ඕසෝන් ක්ෂයකාරක ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් තුරන් කරන්න.

ඉසිනකාරක භාවිතයෙන් වළකින්න. ඔබ මිලදී ගන්නා නිෂ්පාදනයන්හි ලේබල් පරීක්ෂා කර ඒවා
ඕසෝන් හිතකාමී සහ පරිසර හිතකාමී ඒවා බවට තහවුරු කර ගන්න. ඔබේ නිවසට, පාසලට
හව ශීතකරණයක් හෝ වායු සම්කරණයක් මිලදී ගන්නා විට ඕසෝන් වියනට හෝ පරිසරයට
හානි නොකරන රසායන ද්‍රව්‍ය අඩංගු නිෂ්පාදනයක් මිලදී ගැනීමට
සෑමවිටම උත්සාහ කරන්න.

බලශක්තිය ඉතිරි කරන විදුලි බලබ ජාවිච්චි කරන්න.

සෑමවිටම අනවශ්‍ය විදුලි පහන් නිවා දමන්න. බලශක්තිය ඉතිරි
කරන විදුලි බලබ මිලදී ගන්නා ලෙසින් (CFL LED වැනි) ඔබේ
දෙමව්පියන්ගෙන් ඉල්ලන්න. මෙම සරල ක්‍රියාමාර්ග විශාල පරිමාණයෙන්
බලශක්තිය ඉතිරි කිරීමට දායක වන අතර, කාබන්ඩයොක්සයිඩ් විමෝචනයද
අවම කරයි. භාවිතා කරන ලද බලබ ඉවත්කිරීමේදී සමහර ඒවායේ රසදිය
අන්තර්ගත වන බැවින් ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීමට මතක තබා ගන්න.

වායුසම්කරණ සහ තාපකය
(Heater) භාවිතා නොකරන
අවස්ථාවල ඒවා විසන්ධි කර
තැබීමට වග බලා ගන්න.

මෙම සරළ ක්‍රියාමාර්ග මගින් ඔබට
බලශක්තිය හා ඔබේ නිවසේ විදුලි බල
අඩු කර ගැනීමටද හැකියාව
ලැබෙනු ඇත.

අනවශ්‍ය ලෙස ඇසුරුම් භාවිතය හා ජලාස්ථික් ගමන් මල භාවිතයෙන් වළකින්න.
 භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමේදී ඇසුරුම් වැඩි ප්‍රමාණයක්, සහිත නිෂ්පාදනයන් මිලදී ගැනීමෙන් වළකින්න.
 සාප්පු සවාරි යනවිට පරිසර හිතකාමී බැඟයක් රැගෙන යන ලෙස, ඔබේ දෛමවිපියන්ගෙන් ඉල්ලන්න.
 මෙමගින් ජලාස්ථික් හා පොලිතින් බැර භාවිතයෙන් වැළකීමට ඔබට හැකිය.
 ඒ අනුව ඔබ විසින් පරිසරයට බැහැර කරන කසළ ප්‍රමාණය අවම කරගත හැකි අතර,
 කාබන්ඩයොක්සයිඩ් විමෝචනයද අවම කළ හැකිය.

උණුසුම් ජලය භාවිතය අඩු කරන්න.
 ජලය උණු කිරීම සඳහා බලශක්තිය විශාල ප්‍රමාණයක් වැයවේ.
 ඒ නිසා උණුසුම් ජල පරිභෝජනය අවම
 කිරීම සඳහා භාන කාමරවලට අඩු වේගයෙන් වතුර වැස්සෙන වතුරමල් සවි කරන්න.
 රෙදි සේදීමේදී සිසිල් හෝ මද උණුසුම් ජලය භාවිතා කරන්න.
 මෙමගින් ඔබේ නිවෙලේ විදුලිය ගැස් භාවිතය අවම කරගත හැකිය.

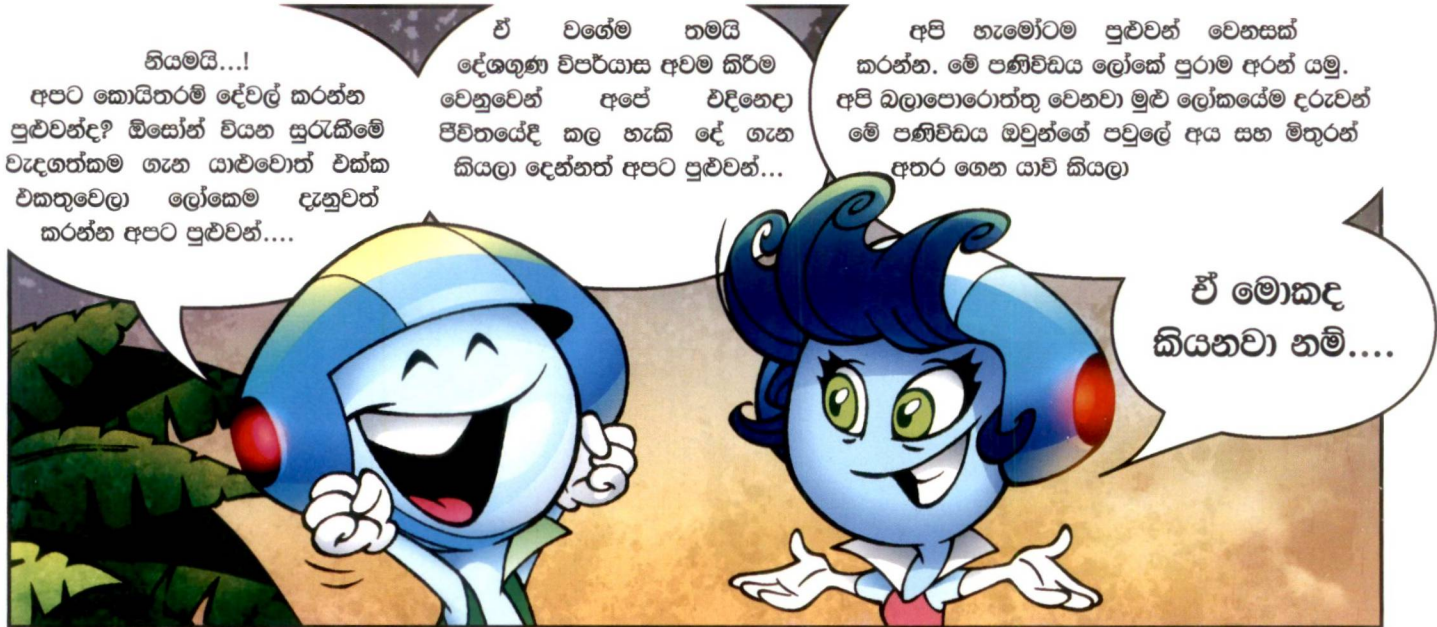
නැවත ආරෝපණය කල හැකි බැටරි මිලදී ගන්න.
 බැටරිවල රසදිය, කැඩීම්යම් වැනි බැර ලෝහ අන්තර්ගත වේ.
 මේවා පරිසර දූෂණයේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර ලෙස හැඳින්විය හැකිය.
 නැවත ආරෝපණය කල හැකි බැටරි භාවිතා කිරීම මගින්
 පරිසරය සහ ඔබේ පවුල ආරක්ෂා කර ගැනීමට ඔබට පුළුවන.
 මෙම බැටරිවල පිට කාලය නිමාවූ විට
 ඒවා ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීමට වන බලා ගන්න.

විදුලි උපකරණ භාවිතා නොකරන අවස්ථාවලදී විසන්ධි කර තබන්න.
 රූපවාහිනිය වැනි විද්‍යුත් උපාංග භාවිතා නොකරන විට
 ඒවා පේනුවෙන්ම විසන්ධි කර තැබීම වැදගත් වේ. (Avoid stand by mode)
 මෙමගින්ද වාර්ෂිකව ශක්තිය විශාල ප්‍රමාණයක් ඉතිරි කිරීමට හැකිය.

පාපැදිය භාවිතා කරන්න.
 මෝටර් රථය වෙනුවට පාපැදිය භාවිතා කල හැකි ගමනාන්ත
 වෙනුවෙන් පාපැදිය පාවිච්චි කරන්න.
 මේ නිසා ශරීරයට අවශ්‍ය ව්‍යායාමද ලැබී ඔබ නිරෝගී වනු ඇත.

**ඔබේ ප්‍රදේශයේ ස්වභාවික ආපදා පිළිබඳ පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම්
 පද්ධතිය පිළිබඳ දැනුවත් වන්න.**
 දෛමවිපියන්, ගුරුවරුන්, පළාත් පාලන ආයතන සමඟ කතා කරමින් ඔබේ ප්‍රදේශයේ දැනට පවතින
 ස්වභාවික ආපදා පිළිබඳ පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් පද්ධතිය පිළිබඳ
 දැනුවත් වන්න. එම තොරතුරු ඔබේ නිතවතුන් සමඟ බෙදා හදා ගන්න.

ලෝකයටම කියන්න.
 වෙනසක් කිරීමේ පූර්වගාමියෙකු බවට පත්වීමට
 ඔබටත් හැකිය. මෙම දැනුම බෙදා හදා ගන්න.
 මේ පිළිබඳ ප්‍රවෘත්ති ප්‍රචාරය කරන්න.
 එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසර සංවර්ධනය සඳහා
 අධ්‍යාපනය පිළිබඳ දැනකය ප්‍රවර්ධනය කරන්න.

නියමයි...!

අපට කොයිතරම් දේවල් කරන්න පුළුවන්ද? ඕසෝන් වියන සුරැකීමේ වැදගත්කම ගැන යාළුවන් එක්ක එකතුවෙලා ලෝකෙම දැනුවත් කරන්න අපට පුළුවන්....

ඒ වගේම තමයි දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීම වෙනුවෙන් අපේ එදිනෙදා ජීවිතයේදී කල හැකි දේ ගැන කියලා දෙන්නත් අපට පුළුවන්...

අපි හැමෝටම පුළුවන් වෙනසක් කරන්න. මේ පණිවිඩය ලෝකේ පුරාම අරන් යමු. අපි බලාපොරොත්තු වෙනවා මුළු ලෝකයේම දරුවන් මේ පණිවිඩය ඔවුන්ගේ පවුලේ අය සහ මිතුරන් අතර ගෙන යාම් කියලා

ඒ මොකද කියනවා නම්....

මේ වෙනුවෙන් අප කරන හැම ක්‍රියාවක්ම වැදගත්...!!

**ඔබ ඕසෝන් සුරකින්න,
ඕසෝන් ඔබව සුරකිනු ඇත.**

**ජාතික ඕසෝන් ඒකකය
මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය**

ශ්‍රී ලාංකීය දුදුරුවන්ගේ දැනුම හා ආකල්ප වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ජාතික ඕසෝන් ඒකකය විසින් 2015 සැප්තැම්බර් 16 වන දිනට යෙදෙන ජාත්‍යන්තර ඕසෝන් දිනය සැමරීම නිමිත්තෙන් මෙම පොත මුද්‍රණය කර බෙදා හරින ලදී.

